

Asia: VN/11426/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisista työvoimapula-aloista

Työvoimapula-alojen määrittelyn metodi

Metodilla, josta kerrotaan muistiossa, saadaan määriteltyä yhdeksän ammattialan listaus valtakunnallisista työvoimapula-aloista. Listaus ei paljoo poikkea hallituksen esityksen liitteenä olleesta ensimmäisestä luonnoksesta. Onko metodi hyvä ja kattava valtakunnallisten työvoimapula-alojen määrittämiseksi?

Ei

Muuta lausuttavaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pohjois-Karjalan ELY-keskus katsoo, että valtakunnallinen linjaus työvoimapula-aloista on metodisesti epätarkka ja ylimalkainen tapa määrittää työvoimapula-aloja. Työvoimatarpeissa on suuria alueellisia vaihteluita, joten valtakunnallinen määrittely kuvaa varsin huonosti yksittäisen maakunnan tilannetta. On vaikea nähdä, mitä lisäarvoa tällainen määrittelytapa toisi nykyiseen tapaan määritellä työlupalinjaukset ELY-keskuskohtaisesti. ELY-keskusten yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa laatimat alueelliset työlupalinjaukset ovat huomattavasti osuvampia ja niissä on tilastollisen tarkastelun lisäksi otettu huomioon alueen erityispiirteet työvoiman saatavuuden suhteen sekä ennakointitietoa toimialojen kehityksestä.

Asetusluonnoksen mukaan "päästäkseen valtakunnallisten työvoimapula-ammattien listalle ammatin alueellisten linjausten valtakunnallisen kattavuuden lukeman on oltava vähintään 90 %". Kuitenkaan ehdotetuista ammattinimikkeistä 5163 hautauspalvelutyöntekijät ja 5411 palomiehet eivät ole tällä hetkellä mainittuina yhdessäkään alueellisessa työlupalinjauksessa. Muista asetusluonnoksen ammattinimikkeistä 3135 metallien jalostuksen prosessinhoitajat on mainittu tällä hetkellä ainoastaan Pohjois-Savon alueellisessa työlupalinjauksessa.

Alueellisten linjausten kattavuudeksi valittu 90 % työvoimamäärä on varsin tiukka. Uusimaa jo yksistään vastaa 34 % Suomen työvoimasta. Mikäli ammatti ei ole Uudenmaan alueellisessa

työlupalinjauksessa, se ei käytännössä voisi nousta listalle. Tämä ei ole ollenkaan tarkoituksenmukaista, jos ajatellaan muun Suomen työvoimatarpeita. Muutama työvoimamäärältään suuri alue voi tiputtaa selkeitä työvoimapula-aloja pois tarkastelusta eikä määrittely kohtelee alueita tasapuolisesti.

Tällaisenaan Pohjois-Karjalan ELY-keskus arvioi asetuksen vaikutukset vähäisiksi. Ehdotettu menetelmä ei tunnista riittävällä tarkkuudella työvoimapula-aloja eikä kohtelee alueita tasapuolisesti. Asetus ei tuo helpotusta työvoiman saatavuuteen ja liikkuvuuteen.

Vesakoivu Reijo
Pohjois-Karjalan ELY